

The Impact of Investment in Production for Economic Development from the Perspective of Iranian Law and International Conventions

Sara Rostami*

1. Department of Law and Social Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Article Type: Original Research

Pages:213-228

Article history:

Received: 29 May 2025

Edition: 14 Aug 2025

Accepted:08 Oct 2025

Published online: 22 Jun 2026

Keywords:

Investment, Production, Economic Development, International Conventions.

Corresponding Author:

Sara Rostami

Address:

Iran, Tehran, Payame Noor University, Department of Law and Social Sciences.

Orchid Code:

0000-0003-0672-3616

Tel:

09353919437

Email:

Dr.Rostami@pnu.ac.ir

ABSTRACT

Background and Aims: Investing in production is one of the important goals for creating sustainable wealth, economic growth, and resilience against market and currency fluctuations. It creates long-term value for both the individual and society, and plays a significant role in creating jobs, reducing dependency, and strengthening the national economy.

Materials and Methods: The research method is descriptive-analytical and the information collection method is library-based, referring to documents, books, and articles.

Ethical Considerations: Throughout all stages of research writing, originality, honesty, and trustworthiness have been observed.

Findings: Article 44 of the Constitution, the Foreign Investment Protection Law, the Companies Registration Law, and the General Policy Implementation Law state that foreign nationals are prohibited from owning real estate. According to Law 1310, investors can only be investors, and according to Articles 132 and 133 of the Direct Taxes Law, industrial and manufacturing units can enjoy tax exemptions.

Conclusion: The effect of investment in production and industry on economic development is stated in Iranian law and international conventions (the Washington Convention in 1965 and the Treaty between Germany and Pakistan in 1955). One of the important goals of investment for production and economic growth is to create appropriate conditions and facilitate legal obstacles, and to provide an appropriate environment for attracting investors in the field of production, considering the currency problems and existing obstacles.

Cite this article as:

Rostami, S. *The Impact of Investment in Production for Economic Development from the Perspective of Iranian Law and International Convention*. Economic Jurisprudence Studies. 2026.

فصلنامه مطالعات فقه اقتصادی، دوره هشتم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۵

نقش و تأثیر سرمایه‌گذاری در تولید برای توسعه اقتصادی از منظر حقوق ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی

سارا رستمی^{۱*}

۱. گروه حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: سرمایه‌گذاری در تولید یکی از اهداف مهم برای ایجاد ثروت پایدار، رشد اقتصادی و تاب‌آوری در برابر نوسانات بازار و ارزش می‌باشد و ارزش‌آفرینی بلند مدت هم برای فرد و هم جامعه و نقش بسزایی در اشتغال‌زایی، کاهش وابستگی و تقویت اقتصاد ملی دارد.

مواد و روش‌ها: شیوه پژوهش بصورت توصیفی - تحلیلی و روش جمع‌آوری اطلاعات به‌صورت کتابخانه‌ای و با مراجعه به اسناد، کتب و مقالات می‌باشد.

یافته‌ها: در اصل ۴۴ قانون اساسی، قانون حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، قانون ثبت شرکت‌ها و قانون اجرای سیاست‌های کلی آمده و به استناد قانون ۱۳۱۰ ممنوعیت تملک اموال غیر منقول برای اتباع خارجی، سرمایه‌گذاران فقط می‌توانند سرمایه‌گذار باشند و لی در مادتين ۱۳۲ و ۱۳۳ قانون مالیات‌های مستقیم برای واحدهای تولیدی و صنعتی، می‌توانند از معافیت مالیاتی برخوردار باشند.

ملاحظات اخلاقی: در تمام مراحل نگارش پژوهش، اصالت متون، صداقت و امانتداری رعایت شده است.

نتیجه: اثر سرمایه‌گذاری در تولید و صنعت برای توسعه اقتصادی در حقوق ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی (کنوانسیون واشنگتن در سال ۱۹۶۵ و معاهده بین آلمان و پاکستان در سال ۱۹۵۵) می‌باشد و از اهداف حائز اهمیت سرمایه‌گذاری برای تولید و رشد اقتصادی، ایجاد بسترهای مناسب و نیز تسهیل موانع قانونی می‌باشد و بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذار در زمینه تولید با توجه به مشکلات ارزی و موانع موجود فراهم گردد.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: پژوهشی

صفحات: ۲۱۳-۲۲۸

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۰۸

تاریخ اصلاح: ۱۴۰۴/۰۵/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۱۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

واژگان کلیدی:

سرمایه‌گذاری، تولید، توسعه اقتصادی، کنوانسیون‌های بین‌المللی.

نویسنده مسئول:

سارا رستمی

آدرس پستی:

ایران، تهران، دانشگاه پیام نور، گروه حقوق و علوم اجتماعی.

09353919437

کد ارکید:

0000-0003-0672-3616

پست الکترونیک:

Dr.Rostami@pnu.ac.ir

۱. مقدمه

سرمایه گذاری در تولید، به عنوان یکی از ارکان اصلی رشد اقتصادی هر کشور به شمار می‌رود. بسیاری از اقتصادهای جهانی در این قضیه مصمم هستند و در ایران نیز این موضوع اهمیت دوچندانی پیدا کرده است، به خصوص که نامگذاری امسال هم به این عنوان یعنی سرمایه گذاری در تولید، انجام شده است.

سرمایه‌گذاری در تولید نه تنها موجب افزایش تولیدات داخلی و کاهش وابستگی به واردات می‌شود، بلکه زمینه‌ساز رشد صنایع مختلف و ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار خواهد بود. از سوی دیگر، با افزایش ظرفیت‌های تولیدی، می‌توان در برابر بحران‌ها و نوسانات اقتصادی مقاوم‌تر شد و همچنین از مزایای رقابتی در بازارهای بین‌المللی بهره‌مند شد.

علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در تولید می‌تواند در زمینه‌های مختلفی مانند ارتقاء فناوری، استفاده بهینه از منابع طبیعی و انسانی، و بهره‌برداری از نوآوری‌ها در فرآیندهای تولید تأثیرگذار باشد. این امر نه تنها منجر به بهبود کیفیت محصولات و خدمات می‌شود، بلکه زمینه را برای صادرات و رشد تجارت بین‌المللی فراهم می‌آورد. در دنیای امروز که بازارهای مالی پرنوسان شده‌اند و سرمایه‌گذاران به دنبال راه‌های مطمئن‌تر برای حفظ و افزایش دارایی‌های خود هستند، سرمایه‌گذاری در تولید به عنوان یک گزینه استراتژیک و هوشمندانه بیش از هر زمان دیگری اهمیت پیدا کرده است.

برخلاف سرمایه‌گذاری در ملک یا بازارهای مالی که عمدتاً به سود شخصی محدود می‌شوند، سرمایه‌گذاری در تولید نه تنها بازدهی پایدار و ملموس دارد، بلکه تأثیرات مثبتی بر اشتغال‌زایی، رشد اقتصادی، و توسعه پایدار جامعه می‌گذارد. با

توجه به شرایط اقتصادی کنونی، نوسانات ارزی، چالش‌های واردات، و لزوم تکیه بر توان داخلی، حرکت به سمت سرمایه‌گذاری در تولید دیگر یک انتخاب صرف نیست، بلکه یک ضرورت راهبردی است. این مسیر می‌تواند در حوزه‌های متنوعی از جمله صنایع غذایی، فناوری، انرژی‌های تجدیدپذیر و حتی صنایع خلاق فرهنگی پیگیری شود و مزایایی مانند سودآوری بلندمدت، ثبات نسبی، و حمایت‌های دولتی را برای سرمایه‌گذاران به همراه داشته باشد (اکبری، ۱۳۹۸: ۵۶).

در پیشینه پژوهش با توجه به جدید بودن موضوع موارد اندکی وجود داشت که همخوانی با موضوع طرح شده نداشت مانند: (بررسی نقش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر رشد اقتصادی کشور در بخش‌های مختلف اقتصادی)، نویسنده عادل محمدی نوده و همکاران در تابستان ۹۹ چاپ شده در ماهنامه اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی کار و جامعه که می‌توان بیان کرد؛ بخش خدمات، صنعت و کشاورزی، به ترتیب، بیشترین اثرپذیری را از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارد و مقاله دیگر تحت عنوان (حقوق بین‌الملل توسعه پایدار: از آرمان تا واقعیت) نویسنده، حجت سلیمی ترکمانی سال ۹۱ در دوفصلنامه دانشنامه حقوق اقتصادی که بیان داشته است؛ با وجود پیشرفتهای حاصله در خصوص ادبیات توسعه پایدار در حقوق بین‌الملل، از یک سو به دلیل اینکه مفاد این مفهوم عمدتاً در حقوق قوام نیافته مطرح بوده و عملاً بنا به ادعان اسناد مهم در این زمینه مبنی بر اولویت توسعه اقتصادی بر توسعه زیست محیطی و اجتماعی سیاست‌های توسعه پایدار با شکست مواجه شده است و در نهایت مقاله (قواعد حقوقی حاکم بر سرمایه‌گذاری خارجی و تحلیل موانع و راهکارهای آن در حقوق ایران)

روش پژوهش بصورت توصیفی - تحلیلی و روش جمع‌آوری اطلاعات بصورت کتابخانه‌ای و با مراجعه به اسناد، کتب و مقالات می‌باشد.

۴. یافته‌ها

از اهداف حائز اهمیت سرمایه‌گذاری برای تولید و رشد اقتصادی، ایجاد بسترهای مناسب و نیز تسهیل موانع قانونی می‌باشد و بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذار در زمینه تولید با توجه به مشکلات ارزی و موانع موجود فراهم گردد. در اصل ۴۴ قانون اساسی، قانون حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، قانون ثبت شرکت‌ها و قانون اجرای سیاست‌های کلی آمده و به استناد قانون ۱۳۱۰ ممنوعیت تملک اموال غیر منقول برای اتباع خارجی، سرمایه‌گذاران فقط می‌توانند سرمایه‌گذار باشند و لی در مادتين ۱۳۲ و ۱۳۳ قانون مالیات‌های مستقیم برای واحدهای تولیدی و صنعتی، می‌توانند از معافیت مالیاتی برخوردار باشند.

۵. بحث

در ابتدا به مقوله سرمایه‌گذاری و اهمیت آن پرداخته شده و سپس به سرمایه‌گذاری در ایران، نظریات و تسهیل قوانین، امور و در ادامه؛ حوزه بین‌الملل مورد مطالعه قرار گرفته شده است.

۱-۵. مبانی نظری اثبات سرمایه‌گذاری

برای تولید

در حال که بسیاری از کارشناسان بر مثبت بودن سرمایه‌گذاری برای تولید، تاکید دارند، اما برخی افراد به دلیل تجارب تلخی که در گذشته داشتند، معتقدند سرمایه‌گذاری در تولید، می‌تواند نتایج منفی به همراه داشته باشد. در واقع عواملی مثل، نوسانات اقتصادی و ارزی که ریسک سرمایه‌گذاری را افزایش داده، سرمایه‌گذاری بدون مطالعه بازار که

نویسنده دکتر بهشید ارفع نیا و همکاران در فصلنامه دانش ارزیابی سال ۹۵ و در این مقاله مختصری بر موانع فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، چالشهای عظیم ساختاری و حقوقی و نیز موانع حقوقی سرمایه‌گذاری خارجی در ایران را به دقت مورد شناسایی قراردادده و نسبت به ارائه راهکار با توجه به تجارت سایر کشورها و کنوانسیونها نپرداخته است.

نوآوری، سرمایه‌گذاری در تولید به عنوان یک استراتژی بلندمدت و سودآور، پایه‌گذار تحول اقتصادی و توسعه پایدار کشورهاست که به نفع همه ذینفعان، از سرمایه‌گذاران گرفته تا جامعه و دولت، خواهد بود. اما سرمایه‌گذاری در تولید برای توسعه و رشد اقتصادی اثرات بسیار خوبی دارد. سرمایه‌گذاری در تولید، از مزایای گسترده‌ای برخوردار است. از کسب سود بیشتر برای سرمایه‌گذار گرفته تا موهبت‌هایی که برای اقتصاد محلی به ارمغان می‌آورد. پرسش پژوهش اینکه؛ به چه صورت قادر به جذب سرمایه‌گذار در زمینه تولید و رشد اقتصادی با توجه به مشکلات ارزی و موانع قانونی می‌باشیم؟ فرضیه بر این استوار است که: ایجاد بسترهای مناسب و تسهیل قوانین برای سرمایه‌گذاری باید بصورت جدی پیگیری شود و. روش پژوهش بصورت توصیفی - تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و سایت‌های اینترنتی می‌باشد.

۲. ملاحظات اخلاقی

در تمام مراحل نگارش پژوهش، اصالت متون، صداقت و امانتداری رعایت شده است.

۳. مواد و روش‌ها

در یک اقتصاد است. البته این نظریه یک نکته مهم دارد، طبق این مدل، برای حفظ رشد پایدار، سرمایه‌گذاری باید به‌گونه‌ای انجام شود که ظرفیت تولیدی جدید ایجاد کند، البته باید دقت شود که تقاضای کافی برای جذب این ظرفیت وجود داشته باشد (کلمن، ۱۹۹۸: ۸۵).

در این چارچوب، اگر سرمایه‌گذاری کافی نباشد، رکود اقتصادی رخ می‌دهد و اگر بیش از حد باشد، موجب افزایش تورم می‌شود. بنابراین، برای رشد پایدار، سرمایه‌گذاری باید متناسب با میزان بهره‌وری سرمایه باشد. این نظریه اهمیت سرمایه‌گذاری در بخش تولیدی را به‌عنوان موتور محرک رشد اقتصادی نشان می‌دهد.

۳-۵. نظریه مزیت نسبی ریکاردو

نظریه دیگری که بر اساس آن می‌توان اهمیت و درستی شعار سال را اثبات کرد، نظریه مزیت نسبی ریکاردو است. این نظریه که توسط دیوید ریکاردو مطرح شد، تاکید می‌کند که کشورها و بنگاه‌های اقتصادی باید در تولید کالاها و خدماتی تخصص پیدا کنند که در مقایسه با دیگران، هزینه فرصت کمتری دارند. در این مدل، سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی که کشور در آن‌ها مزیت رقابتی طبیعی یا تکنولوژیکی دارد، منجر به افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی می‌شود (کلمن، ۱۹۹۸: ۸۵). این نظریه نشان می‌دهد که اگر سرمایه‌گذاری در بخش‌های دارای مزیت نسبی صورت گیرد، منابع کشور، بهینه تخصیص داده شده و بهره‌وری کل اقتصاد افزایش می‌یابد. بر اساس این نظریه، سرمایه‌گذاری در صنایعی مانند نفت، پتروشیمی، معدن و صنایع دانش‌بنیان در ایران، می‌تواند قابل توجه و توجیه‌پذیر باشد.

۴-۵. نظریه توسعه شومپتر

موجب تولید محصولات غیررقابتی شده، عدم بهره‌وری و استفاده از تکنولوژی‌های قدیمی که هزینه‌های تولید را افزایش داده، نبود حمایت‌های دولتی و تغییرات ناگهانی سیاست‌های اقتصادی، فساد اداری و موانع بروکراتیک، سرمایه‌گذاری در صنایعی که مزیت رقابتی ندارند و در برابر واردات ناتوانند، عدم توجه به صادرات و وابستگی بیش از حد به بازار داخلی، وجود بازارهای غیرمولد سودآورتر از تولید، در گذشته باعث شکست بسیاری از سرمایه‌گذاری در تولید شده‌اند (حسینی، ۱۳۹۷: ۲۳).

با چنین شرایطی، برای اثبات مثبت بودن شعار و رویکرد سرمایه‌گذاری برای تولید، باید نگاهی به مبانی نظری تأیید شده حوزه اقتصاد و توسعه داشت تا مشخص شود، آیا واقعاً سرمایه‌گذاری برای تولید، مثبت است یا خیر؟ در مدل‌های رشد اقتصادی مانند مدل سولو، تولید، تابعی از سرمایه، نیروی کار و بهره‌وری است و افزایش اشتغال و بهره‌وری بدون سرمایه‌گذاری کافی در تولید، امکان‌پذیر نخواهد بود (توسلی، ۱۳۹۴: ۶۵). اما بر اساس چند نظریه مهم دیگر نیز، مناسب و منطقی بودن شعار اعلامی قابل اثبات است. در ادامه، چند نظریه رشد اقتصادی را بررسی خواهد شد.

۲-۵. نظریه رشد هارود-دومار

این نظریه که توسط دو اقتصاددان، روی هارود (Roy Harrod) و اوسوی دومار (Evsey Domar) در دهه ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ مطرح و توسعه داده شد به‌عنوان یکی از اولین چارچوب‌های نظری در اقتصاد کلان برای توضیح رابطه بین پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی مطرح شده است و تأثیر زیادی نیز بر نظریه‌های بعدی توسعه اقتصادی داشته است. بر اساس این نظریه، رشد اقتصادی وابسته به نرخ پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

چند کشور موفق که رویکرد مورد نظر را در دستور کار خود داشتند و دستاوردهای قابل توجهی را نیز بدست آوردند، مرور می‌کنیم.

چین با ترکیب برنامه‌ریزی دولتی و بازار آزاد توانسته است صنایع داخلی خود را به‌طور گسترده تقویت کند. دولتمردان چین از طریق اعطای یارانه‌های صنعتی به بخش خصوصی، حمایت از شرکت‌های دولتی و سیاست‌های تجاری هوشمند، صنایع راهبردی مانند فناوری اطلاعات و انرژی‌های نوین را در کشور خود تقویت کرده‌اند. برنامه‌هایی مانند «ساخت چین ۲۰۲۵» نمونه‌ای از این رویکرد است که هدف آن کاهش وابستگی به فناوری‌های خارجی و افزایش نوآوری داخلی است (تبریزی، ۱۴۰۴: ۵۲).

آلمان نیز به عنوان یکی از بزرگترین کشورهای صنعتی، الگوی خوبی است. اقتصاد آلمان بر پایه صنایع کوچک و متوسط (SMEs)، که به «میتل اشتاند» (Mittelstand) معروف هستند، استوار است. مسئولان آلمانی با حمایت از این شرکت‌ها و تمرکز بر نوآوری، کیفیت بالا و تخصص در تولیدات صنعتی، قدرت تولید و صادراتی این کشور را افزایش دادند. مدل صادرات محور آلمان باعث شده که این کشور به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان کالاهای صنعتی و مهندسی، مانند ماشین‌آلات، خودرو و تجهیزات الکترونیکی تبدیل شود (فوکویاما، ۱۳۸۹: ۶۱).

کره جنوبی به عنوان مثال دیگر، سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین را در دستور کار خود قرار داد. کره جنوبی از طریق حمایت دولت از بنگاه‌های بزرگ (Chaebols) مانند سامسونگ و هیوندای و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه (D&R) توانسته است در زمینه‌هایی مانند فناوری اطلاعات، نیمه‌هادی‌ها، بیوتکنولوژی و خودروهای برقی

نظریه توسعه یوزف شومپیتر نیز اثبات کننده شعار ۱۴۰۴ است. شومپیتر که بر نقش نوآوری و فناوری در رشد اقتصادی تأکید دارد، معتقد است، سرمایه‌گذاری در نوآوری‌های فناورانه و کارآفرینی، مهم‌ترین عامل رشد اقتصادی و تحولات ساختاری در اقتصاد است. بر اساس این نظریه، سرمایه‌گذاران و کارآفرینان با معرفی فناوری‌های جدید، بهره‌وری را افزایش داده، بازارهای جدید ایجاد کرده و صنایع سنتی را متحول می‌کنند. این فرآیند که شومپیتر آن را «تخریب خلاق» (Creative Destruction) نامیده، موجب می‌شود که صنایع ناکارآمد جای خود را به فناوری‌های پیشرفته‌تر دهند. بر اساس این نظریه، سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دانش‌بنیان، استارت‌آپ‌ها، هوش مصنوعی و فناوری‌های پیشرفته می‌تواند رشد اقتصادی پایداری را برای ایران به همراه داشته باشد (گیدنز، ۱۳۸۸: ۹۵).

تقریباً بر اساس اکثر نظریه‌های رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری در تولید، مثبت و مفید و حتی از الزامات رشد اقتصادی، تلقی می‌شود، اما مشروط به در نظر گرفتن شرایطی که برای سرمایه‌گذاری در هر بخش از تولید کشور، الزامی است. در واقع سرمایه‌گذاری در تولید باید با ثبات اقتصادی، کاهش موانع تولید و هدایت سرمایه‌گذاری به صنایع دارای مزیت رقابتی و حمایت از صادرات، همراه شود تا سرمایه‌گذاری در تولید به نتایج مثبت و پایدار منجر شود.

۱-۴-۵. تجارب کشورهای موفق در

افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید

برای اثبات بیشتر مثبت بودن سرمایه‌گذاری برای تولید، بعد از بررسی علمی، باید سراغ تجربه‌های عینی رفت، یعنی تجارب واقعی کشورهایی را بررسی کرد که با افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید، رشد و توسعه اقتصادی را تجربه کردند. در ادامه

بگوییم با توجه به اصول علم اقتصاد و درس‌آموخته‌های کشورهای موفق، دولت چه اقداماتی باید در این خصوص و تحقق شعار سال انجام دهد. البته هرکدام از این اقدامات، نیاز به یک بررسی مفصل و چند بُعدی دارد که در این مجال نمی‌گنجد و به همین دلیل به طرح اقدامات دولت به صورت تیتروار بسنده می‌شود (الوانی، ۱۴۰۴: ۲۲). مهم‌ترین اقداماتی که دولت باید انجام دهد، ثبات اقتصادی و سیاست‌گذاری پایدار است به نحوی که اقتصاد کشور برای سرمایه‌گذاران پیش‌بینی پذیر باشد، تأمین امنیت سرمایه‌گذاران با قوانین و روش‌های مختلف، به نحوی که سرمایه‌گذاران خیالشان از بابت دستیابی و حفظ ارزش سرمایه خود راحت باشد، اصلاح نظام بانکی و کاهش نرخ بهره در راستای حمایت از تولید و تولیدکنندگان، حذف بوروکراسی زائد در صدور مجوزها و بهبود محیط کسب و کار از ابعاد مختلف، اصلاح نظام مالیاتی و تمرکز دادن نظام مالیاتی بر اقدامات و فعالیت‌های غیرمولد و سفته‌بازی با اجرای جدی پایه‌های مالیاتی جدید مثل مالیات بر سوداگری و افزایش مشوق‌های مالیاتی برای صنایع تولیدی (الوانی، ۱۴۰۴: ۲۲).

در کل، تقویت سرمایه‌گذاری در تولید در ایران، نیازمند یک رویکرد جامع و چندوجهی است که علاوه بر سیاست‌گذاری و اقدامات فوق، باید در حوزه تأمین منابع مالی، جانمایی صحیح سرمایه و تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری و افزایش بهره‌وری سرمایه، برنامه منسجم و مشخصی را اجرایی کرد تا مسیر برای افزایش سرمایه‌گذاری تولیدی و رشد اقتصادی پایدار هموار شود. همه این اقدامات بدون همراهی و حمایت مردم نمی‌تواند چندان موفقیت‌آمیز باشد و دقیقاً به همین علت بود که رهبر معظم انقلاب در بیانات خود، چند بار بر آن

پیش‌تاز شود. استراتژی صنعتی این کشور شامل سرمایه‌گذاری در آموزش، نوآوری و زیرساخت‌های پیشرفته بوده که آن را به یکی از پیشرفته‌ترین اقتصادهای جهان تبدیل کرده است.

سنگاپوری‌ها نیز مثال خوبی هستند که بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی هوشمند تمرکز کردند. سنگاپور با سیاست‌های مالیاتی جذاب، زیرساخت‌های پیشرفته و نیروی کار متخصص، توانست سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) را جذب کند. این کشور به عنوان هاب مالی و تجاری آسیای جنوب شرقی عمل کرده و سرمایه‌گذاران بین‌المللی را برای ایجاد مراکز تولیدی و تحقیقاتی به خود جذب کرده است. در حال حاضر، سنگاپور با مقررات تجاری شفاف و ثبات اقتصادی، یکی از بهترین کشورها برای کسب و کارهای جهانی محسوب می‌شود (تبریزی، ۱۴۰۰: ۳۲).

بنابراین، می‌توان به ژاپنی‌ها اشاره کرد که توجه ویژه‌ای به بهره‌وری دارند. ژاپنی‌ها با تمرکز و سرمایه‌گذاری در کیفیت، بهره‌وری و نوآوری در تولید، توانسته‌اند صنایع پیشرفته‌ای مانند خودروسازی، رباتیک و الکترونیک را توسعه دهند. فلسفه «کایزن» (Kaizen) یا بهبود مستمر که در بسیاری از شرکت‌های ژاپنی اجرا می‌شود، موجب افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها شده است. همچنین، سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و ایجاد محیط رقابتی سالم به رشد پایدار اقتصاد این کشور کمک کرده است.

۲-۴-۵. دولت و سرمایه‌گذاری برای تولید؛ از سیاست‌گذاری تا تسهیل‌گری

بعد از بررسی موضوعات مفهومی و ماهیتی شعار سال و اثبات آن بر اساس مبانی نظری علمی و تجارب عملی کشورهای موفق، حالا می‌توانیم

بنابراین، با توجه به این ۳ مدل سرمایه‌گذاری در حوزه تولید، اولاً باید یک سیاست و برنامه ترکیبی از هر سه مدل سرمایه‌گذاری در تولید، در دستور کار مسئولان کشورمان قرار گیرد و دوماً باید حوزه‌ها و بسترهای دارای مزیت و بازدهی بالا در تولید و خدمات، انتخاب و سرمایه‌گذاری متناسب با آن، انجام شود. در واقع سرمایه‌گذاران متناسب با حوزه مربوطه را به آن بخش، هدایت کنند.

۴-۴-۵. منابع تأمین سرمایه برای تولید

سرمایه‌گذاری در تولید، نیازمند منابع مالی پایدار و متنوع است. در ایران، سرمایه برای تولید را می‌توان از دو بخش داخلی و خارجی تأمین کرد. در بخش داخلی، جذب سرمایه‌های کوچک و بزرگ مردم از طریق ابزارهایی مانند صندوق‌های سرمایه‌گذاری، بازار سرمایه و اوراق مشارکت تولیدی را می‌توان مدنظر داشت. بانک‌ها و مؤسسات مالی که با تسهیل وام‌های تولیدی با نرخ‌های بهره پایین‌تر و دوره‌های بازپرداخت بلندمدت‌تر می‌توانند در تأمین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری در تولید کمک کنند. بازار سرمایه، یکی از روش‌ها و محل‌های تأمین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری در تولید کشور می‌تواند مدنظر قرار گیرد (هادی زوز، ۱۳۸۲: ۹۸).

صندوق توسعه ملی نیز یکی از منابع مالی در بخش داخلی است که می‌توان از منابع مالی این صندوق برای سرمایه‌گذاری و حمایت از تولید استفاده کرد و در نهایت بحث مولدسازی دارایی‌های دولت است که در چند سال اخیر به عنوان یکی از روش‌های تأمین مالی مورد توجه مسئولان امر قرار گرفته است.

اما در بخش خارجی می‌توان به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) اشاره کرد که جذب سرمایه‌گذاران خارجی عمدتاً برای توسعه صنایع با

تاکید داشتند. در اقتصادهای موفق دنیا مانند کره جنوبی، آلمان و چین، توسعه زمانی اتفاق افتاده است که دولت بسترهای لازم را ایجاد کرده است و مردم فعالانه در سرمایه‌گذاری حوزه تولید ورود کرده‌اند. در واقع دولت و مردم در این روند مکمل یکدیگر هستند که فقدان و ضعف هر کدام به ناموفق بودن این رویکرد و مسیر، منجر خواهد شد.

۳-۴-۵. مدل‌های مختلف سرمایه‌گذاری

برای تولید

در سرمایه‌گذاری برای تولید، مدل‌های مختلفی با توجه حوزه مربوطه وجود دارد، اما سرمایه‌گذاری برای تولید را می‌توان در سه مدل اصلی در نظر گرفت.

۱- سرمایه‌گذاری مستقیم داخلی یا Domestic (Direct Investment) DDI که شامل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی در زیرساخت‌های تولیدی، کارخانجات، و صنایع مختلف است مثل سرمایه‌گذاری در صنایع مهم و پیشران همچون پتروشیمی یا فولاد.

۲- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی یا Foreign (Foreign Direct Investment) FDI که به جذب و ورود سرمایه خارجی برای احداث واحدهای تولیدی، اشاره دارد. رویکردی که کشورهای موفق مانند چین و هند از آن نهایت استفاده را برده‌اند.

۳- سرمایه‌گذاری خطرپذیر و نوآورانه (Venture Innovation Investment & Capital) که در دهه‌های اخیر و در بسیاری از کشورها به شدت مورد توجه قرار گرفته است. در این سرمایه‌گذاری، هدف، حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، استارت‌آپ‌ها یا همان کسب‌وکارهای نوپا و نوآورانه است. در کشور ما و بسیاری از کشورها، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان نیازمند این نوع سرمایه‌گذاری است (یوسفی، ۱۳۹۲: ۴۲).

اقتصادی کشور و نیازهای بازار داخلی و بین‌المللی باشد و اگر جانمایی خوبی برای سرمایه موجود در نظام تولید کشور صورت نگیرد، نه تنها دستاوردی کسب نخواهیم کرد بلکه اتلاف منابع جذب شده نیز اتفاق خواهد افتاد. در واقع، برای افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری در تولید، انتخاب صحیح محل تخصیص منابع مالی، یک اقدام حیاتی است (پرگو، ۱۳۸۵: ۵۶).

پنج حوزه کلیدی و اولویت‌دار برای جانمایی سرمایه در نظام تولید کشور در حال حاضر، عبارت‌اند از:

۱. زنجیره ارزش و صنایع مکمل یکی از نقاط ضروری و الزام‌آور برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. حمایت از صنایع بالادستی و پایین‌دستی برای توسعه یکپارچه زنجیره ارزش و کاهش وابستگی به واردات مواد اولیه، دلیل اهمیت این بخش برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود.

۲. سرمایه‌گذاری در صنایعی که مزیت رقابتی (Comparative Advantage) و ارزش افزوده بالایی دارند مانند پتروشیمی، معدن، فولاد، مس، لیتیوم، کشاورزی دانش‌بنیان، فناوری‌های پیشرفته مثل اقتصاد دیجیتال، هوش مصنوعی، بیوتکنولوژی و نیمه‌هادی‌ها که نقش زیادی در ورود ما به زنجیره ارزش جهانی دارند و صنایع تبدیلی که می‌تواند جایگزین صادرات مواد خام شود.

۳. صنایع پیشران نیز یکی از حوزه‌هایی است که به عنوان اولویت سرمایه‌گذاری در تولید محسوب می‌شود. به عنوان مثال سرمایه‌گذاری در صنایعی مثل لوازم خانگی و پوشاک، بسیاری از صنایع دیگر را نیز وارد چرخه تولید می‌کند و در افزایش اشتغال کشور نیز نقش بسزایی دارد.

فناوری بالا و افزایش تولید صادرات‌محور، انجام می‌شود و یک راهکار دیگر در بخش خارجی نیز، شرکت‌های مشترک (Joint Ventures) است که در قالب همکاری بین شرکت‌های داخلی و خارجی، تأمین منابع مالی و انتقال فناوری محقق می‌شود (هادی زنوز، ۱۳۸۳: ۴۲۵).

در این راستا، لازم است به قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها که تقریباً ۳ سال برای تهیه و تصویب آن در مجلس تلاش شد و در نهایت حدود یک سال پیش تصویب و به قانون تبدیل شد نیز توجه کرد. البته متأسفانه تهیه آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون به کندی پیش رفته و هنوز عملیاتی نشده است که با توجه به شعار سال، یکی از وظایف اصلی قوه مقننه و نمایندگان مجلس در سال جاری، پیگیری این قانون و عملیاتی کردن آن است (همان، ۴۲۵).

نتیجه آنکه، در این قانون به مواردی همچون توسعه نظام مالی، ایجاد شورای ملی تأمین مالی تولید، اعتبارسنجی، ضمانت‌ها، مؤسسات تضمین، تسهیل تأمین مالی از طریق مؤسسات اعتباری، تسهیل تأمین مالی از طریق بازار سرمایه، تسهیل تأمین مالی خارجی و تأمین مالی از طریق مشارکت و مولدسازی دارایی اشاره شده است.

۵-۴-۵. جانمایی سرمایه در نظام تولید کشور

بعد از تأمین مالی برای سرمایه‌گذاری در تولید، مهمترین مسئله، جانمایی سرمایه در نظام تولید کشور یا به بیان دیگر، تشخیص مهمترین و اولویت‌دارترین بخش‌های تولید و صنعت کشور برای سرمایه‌گذاری است. به دلیل اینکه سرمایه‌گذاری باید متناسب با ظرفیت‌های

سال جدید در واقع مکمل شعار سال گذشته است و هر دو شعار بر نقش بخش خصوصی و مردم در تقویت و توسعه تولید در کشور تأکید دارد. در واقع هر دو شعار، دو کلید واژه و دو موضوع اصلی دارد، تولید و بخش خصوصی. به بیان دیگر، بخش خصوصی نقش متغیر مستقل و تولید کشور نقش متغیر وابسته را دارد. رشد و جهش تولید، وابسته به میزان مشارکت مردم در سرمایه‌گذاری است (الوانی، ۱۴۰۴: ۲۵).

البته این دو شعار در کنار نقاط اشتراک، تفاوت‌های کلیدی نیز دارند. نقاط اشتراک هر دو شعار این است که هر دو بر افزایش ظرفیت تولید ملی کشور متمرکز هستند و هر دو بر کاهش وابستگی به دولت و افزایش نقش بخش خصوصی تأکید دارند. اما در مقابل، تفاوت این دو شعار اینگونه است که شعار ۱۴۰۳ بهبود فرآیندهای تولیدی موجود را مدنظر داشت، اما شعار ۱۴۰۴ بر افزایش سرمایه‌گذاری‌های جدید تأکید دارد. در واقع، در سال گذشته، مشارکت عمومی محور شعار سال بود، اما امسال نظام‌مند کردن سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه تولید مدنظر است که نکته‌ای مهم و کلیدی است و مسئولان باید به آن توجه ویژه و نگاه هوشمندانه‌ای داشته باشند.

۷-۴-۵. چرایی نظام‌مند کردن سرمایه‌گذاری‌ها در تولید

اما، سوال اینجاست که چرا نظام‌مند کردن سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه تولید و توجه ویژه و هوشمندانه مسئولان به این موضوع، اهمیت زیادی دارد. فرض کنید، مسئولان کشور می‌خواهند از همین فردا صبح، تحقق شعار سال را در دستور کار خود قرار دهند، اولین سوالی که پیش خواهد آمد این است که در کدام حوزه تولید باید سرمایه‌گذاری کرد؟ دولت، سرمایه‌های کوچک و

۴. سرمایه‌گذاری در کشاورزی صنعتی و پایدار با تمرکز بر محصولات استراتژیک و امنیت غذایی که از درجه اهمیت بالایی برخوردار است و در اسناد بالادستی و برنامه هفتم توسعه نیز بر آن تأکید شده است.

۵. سرمایه‌گذاری در تأمین و بهینه‌سازی زیرساخت‌های مناطق ویژه اقتصادی و شهرک‌های صنعتی با هدف پایداری و تقویت تولید فعال که در حال حاضر مشکلات این حوزه، زیان‌های هنگفت و قابل توجهی را به تولید و تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران کشور وارد کرده است (نیلی، ۱۳۹۴: ۳۳).

موارد فوق، ضرورت‌ها و اولویت‌های تولید برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود اما جدا از اولویت‌ها و به صورت کلی، سرمایه‌گذار باید به بهره‌وری سرمایه توجه جدی داشته باشد زیرا بهره‌وری سرمایه (Capital Productivity) نقش اساسی در موفقیت سرمایه‌گذاری دارد. اگر سرمایه‌گذاری متناسب با ظرفیت بهره‌وری نباشد، موجب اتلاف منابع و افزایش هزینه‌های تولید خواهد شد. سرمایه‌گذار برای تشخیص بهره‌وری سرمایه باید به شاخص‌های مهمی مثل، نرخ بازگشت سرمایه (ROI - Return on Investment) که به میزان سودآوری تولید در مقایسه با میزان سرمایه‌گذاری اولیه، اشاره دارد، بهره‌وری نیروی کار و فناوری و رقابت‌پذیری محصول در بازار جهانی، توجه کند.

۶-۴-۵. سرمایه‌گذاری برای تولید یا جهش تولید با مشارکت مردم؛ شباهت‌ها و تفاوت‌ها

در این میان، نکته‌ای که شاید ذهن بسیاری از افراد را به خود جلب کند، ارتباط شعار سرمایه‌گذاری برای تولید با شعار سال گذشته یعنی جهش تولید با مشارکت مردم است. به اعتقاد نویسنده، شعار

بزرگ مردم را باید در کدام حوزه یا صنعت، کارسازی و بسترسازی کند؟ کدام صنایع و تولیدات باید در اولویت سرمایه‌گذاری قرار گیرد؟ در اینجا، اولین نکته و موضوعی که فقدان آن احساس می‌شود، سند استراتژی توسعه صنعتی کشور است. سند و نقشه راهی که بارها در کشور ما تنظیم، تدوین و ابلاغ شده و هر بار نیز به دلایلی با شکست روبرو شده و راهی آرشیو شده است. این سند و نقشه راه است که به ما و مسئولان می‌گوید، سرمایه‌گذاری‌های مردمی و دولتی به کدام حوزه‌ها باید هدایت شود. این نقشه راه است که به ما می‌گوید کدام صنایع تولیدی یا خدماتی بر اساس مزیت نسبی و نیازهای کشور، باید در اولویت سرمایه‌گذاری قرار گیرد (حسینی، ۱۳۹۴: ۳۰).

می‌توان گفت، فقدان این سند و حرکت در مسیری بدون برنامه و نقشه راه بایسته و شایسته، باعث خواهد شد از یک طرف، سرمایه‌گذاری‌ها پراکنده و غیربهبینه صورت گیرد و از طرف دیگر، تخصیص منابع بدون اولویت‌بندی انجام شود که تبعات منفی آن پرواضح است و نیاز به توضیح ندارد. به اعتقاد نویسندگان، مسئولان امر باید بلافاصله تمرکز خود را بر روی تهیه این سند و نقشه راه مهم بگذارند که در برنامه هفتم پیشرفت به عنوان یکی از وظایف مهم وزارت صنعت، بر تهیه، تنظیم و ابلاغ آن در سال اول برنامه که در حال حاضر به پایان رسیده، تاکید شده است.

البته اخیراً، وزیر صمت در گزارش عملکرد یک ساله وزارتخانه متبوع خود به رئیس جمهور، از آماده شدن این سند خبر داد که با توجه به تجارب گذشته، نمی‌توان به این خبر و تهیه سند مذکور در طول یک سال گذشته، خوشبین بود. اولاً هنوز سندی با جزئیات کامل، ارائه و منتشر نشده است، دوماً، وقتی اسناد منتشر شده در طول چند دهه

گذشته که کارشناسان و متخصصان کشورمان، سال‌ها برای تهیه آن وقت گذاشته بودند، به دلایل مختلف از جمله در نظر نگرفتن واقعیت‌های میدانی صنعت و تولید کشور، به چنین سرنوشتی دچار شدند، این سند، که متولی، مسئول و کارشناسان و تهیه‌کنندگان آن مشخص نیست و احتمالاً کمتر از ۶ ماه نیز روی آن وقت گذاشته شده، به احتمال زیاد، یا رونوشتی از اسناد قبلی و یک رفع تکلیف است، یا سندی بایسته و شایسته توسعه صنعتی ایران نیست و ناقص است یا خروجی کار آخرین تیمی است که روی این سند با مدیریت مرحوم عادل آذر کار می‌کرد اما در نهایت منتشر نشد و راهی آرشیو شد (متقی، ۱۳۸۸: ۲۷).

نکته مهمی که در اینجا باید به آن توجه کرد، تغییرات سریع و روزافزون فناوری‌های جدید همچون اینترنت اشیا *IoT*، هوش مصنوعی و مواردی از این دست و نفوذ و تأثیر آن بر صنعت و تولید در قالب انقلاب صنعتی پنجم است که سند استراتژی توسعه صنعتی امروزی و مختص به خود را می‌طلبد و اسناد تهیه شده گذشته را بی‌اهمیت و غیر قابل استفاده می‌کند (شاه حسینی، ۱۳۹۲: ۵۱).

بنابراین، با همه این شرایط پیچیده، همین الان نیز به عنوان یک راهکار کوتاه مدت، دولت به معنای عام و کابینه اقتصادی به صورت خاص، می‌تواند با یک تیم متشکل از کارشناسان، اساتید دانشگاه، نخبگان و پیشکسوتان تولید و صنعت کشور، آسیب‌شناسی اسناد گذشته، احصای اولویت‌ها و نیازهای کشور و الگوبرداری از برنامه‌های توسعه صنعتی کشورهای موفق، یک نقشه راه بایسته و شایسته برای سرمایه‌گذاری در تولید و توسعه صنعتی کشور به موازات برنامه هفتم پیشرفت، مبتنی بر مزیت‌های نسبی، اولویت‌ها و صنایع

• این قانون به منظور افزایش مشارکت بخش خصوصی در اقتصاد و سرمایه‌گذاری، به خصوصی‌سازی و واگذاری شرکت‌های دولتی پرداخته است (محمدی، ۱۴۰۰: ۲۵).

بنابراین؛ قوانین و مقررات دیگری نیز در حوزه سرمایه‌گذاری وجود دارند که بر اساس نوع و حوزه سرمایه‌گذاری باید مورد بررسی قرار گیرند. باید به این نکته توجه داشت که قوانین و مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری ممکن است در طول زمان تغییر کنند و به روز رسانی شوند.

۵-۶. حقوق سرمایه‌گذاری در

کنوانسیون‌های بین‌المللی

از دیدگاه حقوقدانان، از منظر کنوانسیون واشنگتن، از نظر معاهدات دوجانبه سرمایه‌گذاری و از دیدگاه قوانین داخلی تعاریف مختلفی دارد. از دیدگاه برخی حقوقدانان، به عملی که به موجب آن سرمایه از کشوری به کشور دیگر در قبال تعهدات دو کشور انتقال داده می‌شود و اگر دولت طرف قرارداد باشد مشمول سرمایه‌گذاری عمومی و اگر طرف قرارداد شرکت‌های بین‌المللی خصوصی باشد، خصوصی می‌باشد. باید توجه داشت که اصطلاح سرمایه‌گذاری با کسب درآمد متفاوت می‌باشد زیرا سرمایه‌گذاری در مدت زمان طولانی‌تری تحقق می‌یابد. در کنوانسیون واشنگتن سال ۱۹۶۵ سرمایه‌گذاری خارجی را معنی نکرده است و فقط در قسمت اول از ماده ۲۵ بصورت مختصر به موضوع پرداخته است و نپرداختن کنوانسیون به معنی سرمایه‌گذاری نشأت گرفته از ارجاع دعوا به مرکز داوری ایکسید و رضایت دولت‌ها است که در معاهدات آلمان و پاکستان سال ۱۹۵۹ در قالب ارز، کالا، حقوق مالکانه، امتیاز و دانش فنی می‌باشد و مشمول بازگشت سرمایه نیز می‌باشد. باید بیان داشت که در قوانین داخلی

پیشران، تهیه و ابلاغ کنند اما حرکت بدون این شرایط، به احتمال زیاد، تکرار تجارب ناموفق گذشته را به ارمغان خواهد آورد.

۵-۵. سرمایه‌گذاری در حقوق ایران و

بین‌الملل

۱-۵-۵. در ایران

قوانین و مقررات متعددی در حقوق ایران به موضوع سرمایه‌گذاری پرداخته‌اند که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از: قانون حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، قانون ثبت شرکت‌ها، و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی. قانون حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی:

• **ماده ۶:** این ماده به تعریف سرمایه‌گذار خارجی و شرایط اخذ مجوز سرمایه‌گذاری می‌پردازد.

• **ماده ۸:** این ماده تصریح می‌کند که سرمایه‌گذاری‌های خارجی از حقوق و تسهیلات و حمایت‌های سرمایه‌گذاری داخلی به طور یکسان برخوردارند.

• **ماده ۹:** این ماده بیان می‌کند که سلب مالکیت و ملی‌شدن سرمایه‌گذاری خارجی تنها در صورت ضرورت و برای سود و منفعت عمومی و با پرداخت غرامت قانونی امکان‌پذیر است.

• **ماده ۳۰:** این ماده به دولت اجازه می‌دهد تا حدود تعهدات قابل پذیرش موضوع تبصره ۲ ماده ۱۷ قانون را به وزیران عضو شورای عالی سرمایه‌گذاری تفویض نماید (جرالد، ۱۳۹۴: ۸۷).

۲-۵-۵. قانون ثبت شرکت‌ها

• **ماده ۱:** این ماده هر شرکتی که در ایران تشکیل شده و مرکز اصلی آن در ایران باشد را مشمول قانون ثبت شرکت‌ها می‌داند. قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی:

فرصت‌های متنوعی در این مسیر وجود دارد که با شناخت درست و برنامه‌ریزی اصولی، می‌توان از آن‌ها به‌خوبی بهره‌برداری کرد.

البته ورود به حوزه تولید نیازمند آگاهی، تحقیق، استفاده از مشاوره تخصصی و همراهی با فناوری‌های روز است. بسیاری از پروژه‌های موفق تولیدی نه صرفاً با پول، بلکه با بینش و صبر شکل گرفته‌اند. اگر زیرساخت، منابع انسانی و مزیت رقابتی مناسب انتخاب شود، تولید نه تنها می‌تواند بازدهی مالی داشته باشد، بلکه نقش مهمی در اشتغال‌زایی، کاهش وابستگی و تقویت اقتصاد ملی ایفا خواهد کرد.

دولت باید بیش از پیش، بهبود محیط کسب و کار را در دستور کار خود قرار دهد و ضمن اجرای تمام و کمال قوانین حوزه تولید، زیرساخت‌های لازم را ایجاد و بستر را برای سرمایه‌گذاران فراهم کند. مجلس نیز باید در مسیر حذف و کاهش قوانین متناقض و مزاحم تولید و تسهیل قوانین در راستای حمایت از تولید، به صورت جدی و مؤثر فعال شود و از جنبه نظارتی نیز بر اجرای کامل قوانین حمایت از تولید، نظارت و با ترک فعل‌ها مقابله کند. البته نه مثل شرایط یک سال گذشته که علیرغم مشکلات و زبان‌های قابل توجهی که به دلیل ناترازی انرژی و سایر مشکلات به تولید و تولیدکنندگان وارد شد اما هیچ اقدام مشخص و مؤثری را از مجلس و به خصوص کمیسیون صنایع و معادن، شاهد نبودیم. نکته قابل توجه دیگر درباره مجلس و ارتباط آنها با شعار سال، قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها است که به اعتقاد نویسنده، کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید یا کمیته یا کمیسیونی ویژه متشکل از رؤسای کمیسیون‌های اقتصادی مجلس مثل، جهش تولید، صنایع، اقتصادی، انرژی و کمیسیون اصل ۹۰ از بعد

ایران مصوب ۱۳۸۱ سرمایه‌گذاری عبارت است از استفاده از سرمایه خارجی در یک مرکز جدید بعد از اخذ مجوز سرمایه‌گذاری که با این قانون مواد اولیه، دانش فنی، اسامی و علائم تجاری، خدمات تخصصی، سود سهام، قابل انتقال سرمایه‌گذار خارجی و سایر موارد مجاز با تصویب هیئت دولت می‌باشد. به استناد قانون سال ۱۳۱۰ تملک اموال غیر منقول اتباع خارجی و ممنوعیت تملک زمین برای سرمایه‌گذار خارج از ایران، خارجی‌ان فقط می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند و محدودیتی ندارد ولی تملک زمین را نمی‌توانند داشته باشند. نکته اینکه در ماده ۸ قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری ایران به طور کاملاً شفاف بیان نموده است که سرمایه‌گذار خارجی از همان حقوق و مزایایی برخوردار می‌شود که سرمایه‌گذار داخلی برخوردار می‌شود که همان معافیت‌های مالیاتی است که در مادتين ۱۳۲ و ۱۳۳ قانون مالیات‌های مستقیم برای واحدهای تولیدی، صنعتی و ... در زمان مشخص شده می‌باشد و برای کالاهای صنعتی این معافیت ۱۰۰ درصدی می‌باشد که به استناد ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم، شامل سرمایه‌گذاران خارجی می‌باشد.

۶. نتیجه

سرمایه‌گذاری در تولید، یکی از هوشمندانه‌ترین و مؤثرترین راه‌ها برای ایجاد ثروت پایدار، رشد اقتصادی و افزایش تاب‌آوری در برابر نوسانات بازار است. برخلاف سرمایه‌گذاری‌های صرفاً مالی که اغلب به دنبال سود کوتاه‌مدت هستند، سرمایه‌گذاری تولیدی می‌تواند ارزش‌آفرینی بلندمدت داشته باشد؛ چه برای فرد سرمایه‌گذار، چه برای جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند.

از صنایع غذایی و دانش‌بنیان گرفته تا انرژی‌های تجدیدپذیر و صنایع دستی صادرات‌محور،

نظارتی، پیگیری و نظارت بر اجرای این قانون و سایر قوانین حمایت از تولید را به صورت جدی پیگیری و هر فصل به مردم گزارش دهند. و در نهایت، نهادهای بخش خصوصی کشور مثل اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف نیز، باید کنار دولت قرار بگیرند و علاوه بر برنامه‌ریزی و اتخاذ استراتژی بایسته و شایسته برای استفاده از ظرفیت بازارهای بین‌المللی جدید ایجاد شده مثل شانگهای، اوراسیا و بریکس، سرمایه‌های کوچک و بزرگ مردم را به سمت تولید کشور، هدایت کنند. در پایان، لازم به ذکر است، این موارد، اقداماتی نیست که جنبه پیشنهادی و انتخابی برای دولت و حاکمیت داشته باشد، بلکه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر برای پایداری و رونق تولید در کشور و تحقق شعار سال است که در صورت نادیده گرفتن، نمی‌توان به آینده تولید و اقتصاد در ایران و تحقق شعار سال، خوش بین و امیدوار بود.

۷. سهم نویسندگان

نویسنده مقاله به تنهایی عهده دار تهیه و تدوین پژوهش حاضر بوده است.

۸. تضاد منافع

در این پژوهش هیچ تضاد منافی وجود ندارد.

منابع

- اکبری، امین (۱۳۹۸)، نقش سرمایه اجتماعی در مشارکت، بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر مشارکت سیاسی - اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران.
- پرگو، وجیهه (۱۳۸۵)، حکمرانی و امکان سنجی برای سرمایه گذاری، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرری.
- تبریزی، علی (۱۴۰۰)، مفهوم و گروه بندی نظریه های سرمایه گذاری، ناشر دانشکده علوم اجتماعی، تهران. جلد دوم.
- تبریزی، علی (۱۴۰۴)، مطالعه مشارکت در سرمایه گذاری، تهران، نشر صائب.
- توسلی، غلامرضا (۱۳۹۴)، سرمایه اجتماعی، نشریه حیات نو در بستر اقتصادی .
- جerald، جوزف (۱۳۹۴)، پیشگامان اقتصاد برای توسعه، ترجمه علیرضا برمکی، تهران، نشر علوم.
- حسینی، محمد ابراهیم (۱۳۹۷)، توسعه اقتصادی در بستر سرمایه گذاری، روزنامه سرمایه، شماره ۷۳۷.
- شاه حسینی، امیر (۱۳۸۲)، مطالعه تأثیر سرمایه در اعتبار گردش، مجله سرمایه گذاری، شماره ۸۴.
- فوکویاما، فرانسیس (۱۳۸۹)، پایان نظم اقتصاد سنتی، ترجمه علی حسینی، تهران، انتشارات ایران، چاپ دوم.
- کلمن، جیمز (۱۹۹۸)، بنیان های سرمایه گذاری، ترجمه علی امیری، تهران، نشر دارالاسلامیه.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۸) پیامدهای اقتصاد مدرن، ترجمه محسن ایرانی، تهران، نشر نی.
- متقی، لی لی (۱۳۸۸)، مطالعه تقاضای اشتغال در ایران، مجله سیاست و بودجه، شماره ۲۸.
- محمدی، رضا (۱۴۰۰)، سرمایه گذاری در خارج از مرزها، مجله حقوق اقتصادی و سرمایه گذاری، ترجمه علی انوری، تهران، دوره چهارم.
- نیلی، مسعود (۱۳۹۴)، نمادهای ثبات مالی، نشریه روند بانک مرکزی، سال چهاردهم، شماره ۳۵.
- الوانی، سید مهدی (۱۴۰۴)، سرمایه اجتماعی اصل محوری توسعه، تدبیر، شماره ۱۴۷.
- هادی زنوز، مهران (۱۳۸۲)، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، نشریه مجلس و پژوهش، شماره ۵.
- هادی زنوز، مهران (۱۳۸۳)، تجربه سیاست های صنعتی در ایران، انتشارات پژوهش های مجلس، چاپ دوم.

- یوسفی، محمد (۱۳۹۲)، اقتصاد سرمایه گذاری، دانشگاه امیرکبیر، تهران.

سایت اینترنتی

سایت پژوهه، برگرفته از مقاله «نظریه های سرمایه گذاری»، تاریخ بازیابی ۱۳۹۹/۰۲/۱۷
<https://metlawyers.com/>

کنوانسیون های بین المللی

۲۱- کنوانسیون واشنگتن در سال ۱۹۶۵ به آدرس:

<https://parstos.ir/1965-washington-convention/>

۲۲- معاهده بین آلمان و پاکستان در سال ۱۹۵۵، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به آدرس:

<https://rc.majlis.ir/fa/law/show/>

